

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها
و مراکز آموزش عالی کشور»
(اعاده شده از شورای نگهبان)

مقدمه

«طرح یک‌فوریتی سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور» که در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی تصویب و براساس اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت انطباق با موازین شرع و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال شده بود با ایراداتی از سوی شورای نگهبان مواجه گردید. در این گزارش به بررسی این ایرادات و نحوه رفع آنها خواهیم پرداخت.

مشخصات طرح

دوره نهم - سال دوم

شماره ثبت:

۴۴۵

شماره چاپ:

۹۷۹

تاریخ چاپ:

۱۳۹۳/۱/۲۵

بررسی ایرادات شورای نگهبان

۱. مسئله کلی که در خصوص این طرح وجود دارد ارتباط موضوع آن با صلاحیت‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی و برخی سیاست‌های کلی نظام است. با این توضیح که در بند «۲۵» مصوبه مورخ ۱۳۷۶/۸/۲۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی تحت عنوان «جایگاه، اهداف و وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی»، «تهیه، تدوین و تصویب ضوابط کلی گزینش مدیران فرهنگی و علمی کشور، استادان، معلمان و دانشجویان» از جمله وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی قلمداد شده است و طرح حاضر نیز ناظر بر ضوابط کلی سنجش و پذیرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی است.

معاونت پژوهش‌های

اجتماعی - فرهنگی

دفاتر: مطالعات حقوقی

مطالعات اجتماعی

همچنین سیاست‌های کلی علم و فناوری (مصوب ۱۳۹۳/۶/۲۹) نیز در خصوص موضوع طرح حاضر وجود دارد که در بردارنده احکام کلی در این حوزه است.

بنابراین لازم است مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و سیاست‌های کلی نظام در تصمیمات و اقداماتی که براساس طرح حاضر اتخاذ می‌شود رعایت گردد.

از همین رو شورای نگهبان نیز در قسمت نخست از ایراد بند اول خود به لزوم رعایت سیاست‌های کلی نظام و مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی در انجام وظایف و اختیارات شناسایی شده در این قانون تصریح نموده است. توضیح آنکه سابقاً نیز هنگامی که مجلس شورای اسلامی «طرح سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور» (مصوب ۱۳۹۲/۵/۱۶) را به تصویب رساند، شورای نگهبان در نظر شماره ۹۲/۳۰/۵۱۵۶۴ مورخ ۱۳۹۲/۵/۳۰ خود چنین ایرادی را نسبت به مصوبه مجلس وارد نمود.

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۳۸۵۲-۲

تاریخ انتشار:

۱۳۹۴/۱۲/۹

به منظور رفع این ایراد پیشنهاد می‌شود در این مصوبه نیز نظیر مصوبه سابق با الحاق یک ماده مبنی بر «لزوم رعایت سیاست‌های کلی نظام، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و اسناد بالادستی» این ایراد شورا مرتفع گردد. لذا باتوجه به ایراد شورای نگهبان به اطلاق ماده (۲)، یک ماده به شرح ذیل بعد از این ماده به مصوبه الحاق گردد:

«شورا [سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها] موظف است در اجرای این قانون، سیاست‌های کلی نظام، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و اسناد بالادستی را رعایت نماید».

۲. ایراد دیگری که شورای نگهبان نسبت به این مصوبه وارد نموده است ناظر به «تصویب مقررات» توسط شورای سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها و همچنین ایراد دیگر مربوط به عضویت اعضای غیردولتی در این شورا به رغم ماهیت وظایف اجرایی این شورا است که این موارد به ترتیب معیار اصول یکصدوسی‌وهشتم و شصتم قانون اساسی شناخته شده است.

در این خصوص باتوجه به اینکه صلاحیت‌های این شورا به تفصیل در ماده (۳) همین مصوبه بیان شده است و تصمیمات این شورا نیز در همین حدود خواهد بود، پیشنهاد می‌شود عبارت «تصویب مقررات» در صدر ماده (۲) حذف گردد. همچنین به منظور رفع مغایرت این ماده با اصل شصتم قانون اساسی از جهت حضور اعضای غیردولتی در این شورا پیشنهاد می‌شود نظیر «طرح سنجش و پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور»، رؤسای دانشگاه‌ها بدون حق رأی در این شورا عضویت داشته باشند و به منظور وجود تعداد لازم اعضای با حق رأی، معاون آموزش وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و معاون آموزشی وزیر بهداشت و آموزش پزشکی نیز به ترکیب این شورا اضافه شوند.

نتیجه‌گیری

با عنایت به مطالب فوق به منظور رفع ایرادات شورای نگهبان اصلاحات ذیل پیشنهاد می‌گردد:

الف) یک ماده به شرح ذیل بعد از ماده (۲) الحاق گردد:

«شورا [سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها] موظف است در اجرای این قانون، سیاست‌های کلی نظام، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و اسناد بالادستی را رعایت نماید».

ب) ماده (۲) به شرح ذیل اصلاح گردد:

برنامه‌ریزی، هماهنگی و نظارت بر نحوه سنجش و پذیرش دانشجوی تحصیلات تکمیلی به شورای سنجش و پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها با ترکیب زیر واگذار می‌شود که در این قانون به اختصار «شورا» نامیده می‌شود:

۱. وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (رئیس شورا)
۲. وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی
۳. رئیس سازمان سنجش آموزش کشور (دبیر شورا)
۴. معاون آموزش وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
۵. معاون آموزشی وزیر بهداشت و آموزش پزشکی
۶. دو نفر از رؤسای دانشگاه‌های دولتی به انتخاب وزارتین (بدون حق رأی)
۷. رئیس دانشگاه آزاد اسلامی (بدون حق رأی)
۸. رئیس دانشگاه پیام نور (بدون حق رأی)
۹. دو نفر از نمایندگان کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری به عنوان ناظر

